

ȘASE EXPEDIȚII ROMÂNEȘTI DE OBSERVARE A CERULUI ÎN ARHIPELAGUL CANARE

Valentin GRIGORE*

Key words: canare, cer, gran telescopio, vulcani, la palma.

La Palma și Tenerife

Arhipelagul Canare este un tărâm aparte în Oceanul Atlantic, format din șapte insule de origine vulcanică, situate relativ aproape de coasta de nord-vest a Africii. Insulele, denumite Insulele Primăverii Eterne, aparțin Spaniei, fiind, astfel, teritoriu al Uniunii Europene.

În doar 42 km lungime, pe insula *La Palma* (denumită și *La Isla Bonita* – insula frumoasă) găsim diversitatea unui continent întreg. De la peisajul arid din sud, plin de conuri vulcanice (ultimul vulcan a erupt în 1971) care dau un aspect selenar sau marțian zonei, cu plantații de banane și viță-de-vie în cenușa vulcanică, la cascade și păduri luxuriante în nord. Centrul insulei este dominat de Parcul Național *Caldera de Taburiente*, unde pe marginea căldării vulcanice, la 2400 m altitudine, pe o suprafață de 189 de hectare este găzduit celebrul complex astronomic Nord European „Observatorio Roque de los Muchachos” (ORM), cea mai mare flotă de telescoape din lume, care include și cel mai mare telescop optic din lume, Gran Telescopio de Canarias (10,4 m). Pe insula vecină, *Tenerife* (cea mai mare a arhipelagului), situată la 80 de km distanță, se ridică impunător deasupra norilor până la 3718 m vulcanul Teide (încă activ cu emanații de sulf), în preajma lui aflându-se Observatorul Teide, cu telescoape întinse pe o suprafață de 50 de hectare. Insula găzduiește, printre altele, unul dintre cele mai mari parcuri cu animale acvatice și terestre din lume, cu influență thailandeză.

Imaginile nr. 1 și 2 – Telescoape pe marginea calderii vulcanice și grup românesc sub oglinda celui mai mare telescop din lume – Gran Telescopio de Canarias, La Palma (foto: Valentin Grigore)

De pe aceste insule poate fi văzut un spectaculos cer de noapte (cu porțiunea cea mai impresionantă a Căii Lactee și constelații sudice invizibile din România), fiind o atracție pentru astrofotografi din întreaga lume.

Scurt istoric

Prima expediție românească organizată de SARM în Canare a avut loc în anul 2010, urmată apoi de cele din 2012, 2013, 2014 și 2015, până în prezent peste 100 de români participând la acest

* Președinte al Societății Astronomice Române de Meteori – SARM. Coordonator național pentru România al AWB (Astronomi Fără Frontiere).

program. În anul 2012, dr. Ovidiu Văduvescu și Gabriela Văduvescu (Astro Travels), având sprijinul Guvernului local, **Cabildo Insular de La Palma**, au organizat în La Palma *Conferința Internațională de Meteori* (eveniment anual al Organizației Internaționale de Meteori), la care au participat peste 130 de astronomi amatori și profesioniști din toată lumea, inclusiv din România, urmată imediat de expediția CANARE 2012.

Imaginile nr. 3 și 4 – Peisaj vulcanic și cerul nocturn pe insula La Palma (foto: Valentin Grigore)

Expediția CANARE 2016

Expediția CANARE 2016 se va desfășura în perioada 28 iunie–10 iulie și include, în premieră, și 3 zile pe insula **Gran Canaria**. Se vor organiza 7 excursii pe cele 3 insule, nopți de observații și astrofotografie la 2400 m altitudine deasupra norilor și vizită la complexul de telescoape din La Palma, cu intrare la cel mai mare telescop din lume. Informații complete privind programul expediției și costurile se găsesc pe site-ul expediției¹.

Imaginile 5 și 6 – Telescoape la lucru sub cerul din La Palma: William Herschel (4,2 m) și Gran Telescopio de Canarias (10,4 m) (foto: Valentin Grigore)

SIX ROMANIAN EXPEDITIONS OBSERVING THE SKY OF CANARY ISLANDS

Since 2010 SARM (The Romanian Society for Meteors and Astronomy) and Astro Travels organized 5 Romanian expeditions in Canary Islands. Over 100 persons visited the very spectaculoasă landscape of La Palma and Tenerife, including the Nord European „Observatorio Roque de los Muchachos” with the largest optical telescope in the world, Gran Telescopio de Canarias (10.4 m) and the fabulous starry dark sky. The next expedition, CANARE 2016, will be organized in the period June 28 – July 10, 2016. More info: www.sarm.ro/canare2016.

¹ www.sarm.ro/canare2016